

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ

09.04.1993-ж. №258/ХІІ

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘМЛЕКЕТЛИК ГЕРБИ ХАҚҚЫНДА

Усы Нызамға төмендегилерге муўапық өзгерислер киргизилген

29.08.2005-ж. 49/ІІІ-санлы ҚР Нызамы

21.10.2011-ж. 99/VIІ-санлы ҚР Нызамы

1-статья. Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик гербниң реңли хәм қара-ақ реңли тәрийплемеси тастыйықлансын.

2-статья. Қарақалпақстан Республикасының Мәмлекетлик герби Қарақалпақстан Республикасы мәмлекетлик суверенлигиниң нышаны болып табылады. *(ҚР ЖК 21.10.2011-ж. 99/VIІ-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

3-статья. Қарақалпақстан Республикасының Мәмлекетлик герби оң жағы салы масақларынан хәм шеп жағы пахта ханалары ашылған ғаўаша шақаларынан ибарат шеңбер менен қоршап алынған таўдың аржағынан шығып киятырған қуяштың, Әмиўдәрья менен Арал нышаны болған дәрьяның хәм теңиздиң тәрийплемесинен ибарат. Гербтиң жоқары бөлегинде сегиз қырлы жулдыз бар, оған бес жулдызлы ярым ай салынған. Гербтиң дәл ортасына бахыт хәм еркинлик нышаны – қанаты жайылған Қумай-қус тәрийпленген. Қумай қустың арқасында Қарақалпақстан халықларының әййемги мәдениятының, өзине тән түп-тамырларының бирлигиниң нышаны болған Қорғантаў тәрийпленген. Төменде Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик байрағының нышаны болған гүл шеңбери жийегиниң түйилген жеринде «Qaraqalpaqstan» деген жазыў бар.

Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик гербиниң реңли тәрийплемесинде Қумай-қус гүмис, дәрья хәм теңиз – аспан көк, артқы таманғы таўлар – тойғын күл, Қорғантаў – тойғын сары, қуяш, масақлар, ашылған пахта ханалары – алтын, ғаўашаның шақалары, жапырақлары – жасыл, ханадағы пахта – ақ реңге ийе. «Qaraqalpaqstan» жазыўы – қызыл, алтын жийекли сегиз қырлы жулдыз – аспан көк ярым ай хәм жулдыз ақ реңли. Гүл шеңбериниң ленталары Қарақалпақстан Республикасы (төменинде) хәм Өзбекстан Республикасы

мәмлекетлик байрақларының өзи болып табылады. *(ҚР ЖК 21.10.2011-ж. 99/III-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

4-статья. Қарақалпақстан Республикасының мәмлекетлик герби:

1) турақлы түрде:

Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң;
Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң;
Қарақалпақстан Республикасы Конституциялық бақлаў комитетиниң;
республика мәмлекетлик басқарыў уйымларының;
Қарақалпақстан Республикасы Орайлық сайлаў комиссиясының;
жергиликли мәмлекетлик ҳәкимият уйымларының;
судлардын;
прокуратура уйымлары имаратларының алдыңғы тәрәпине;

2) турақлы түрде:

Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң;
Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң;
Қарақалпақстан Республикасы Конституциялық бақлаў комитетиниң;
республика мәмлекетлик басқарыў уйымларының;
Қарақалпақстан Республикасы Орайлық сайлаў комиссиясының;
жергиликли мәмлекетлик ҳәкимият уйымларының;
судлардын;

пуқаралық ҳалатлары актлерин жазыў уйымларының неке салтанатлы рәўиште дизимге алынатуғын мәжилислер залларына;

3) турақлы түрде:

Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси Баслығының;
Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси Баслығының;
Қарақалпақстан Республикасы Конституциялық бақлаў комитети
баслығының;

Қарақалпақстан Республикасы Жынаят ислери бойынша Жоқары суды,
Қарақалпақстан Республикасы Пуқаралық ислери бойынша Жоқары суды,
Қарақалпақстан Республикасы Хожалық суды баслықларының;

республика мәмлекетлик басқарыў уйымлары баслықларының;

Қарақалпақстан Республикасы Орайлық сайлаў комиссиясы баслығының;
район ҳәм қала ҳәкимлериниң хызмет ханаларына жайластырылады;

4) Қарақалпақстан Республикасы нызамларының;

Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси Президиумы қарарларының;
Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңеси Баслығының
бийликлериниң;

Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесі қарарлары хәм бийликлери;

жергиликли мәмлекетлик хәкимият уйымлары қарарларының бланкларында;

5) Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесі хәм оның Аппаратының;

Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң;

республика мәмлекетлик басқарыу уйымларының;

Қарақалпақстан Республикасы Конституциялық бақлау комитетиниң;

Қарақалпақстан Республикасы Орайлық сайлау комиссиясының;

жергиликли мәмлекетлик хәкимият уйымларының;

судлардың;

прокуратура уйымларының;

нотариуслардың хәмде Қарақалпақстан Республикасы Әдиллик министрлиги жанындағы нотариал архивлердин;

нызам хұжжетлери менен мөрлери хәм хұжжет бланкларында Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик гербин қойыу хұқықы берилген басқа да мәмлекетлик уйымлар хәмде шөлкемлердин мөрлери хәм хұжжет бланкларында;

6) Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң, Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң, Қарақалпақстан Республикасы Конституциялық бақлау комитетиниң, сондай-ақ Қарақалпақстан Республикасы нызам хұжжетлериниң рәсмий басылымларында;

7) Қарақалпақстан Республикасының Мәмлекетлик гербиниң тәрийплемесинен Қарақалпақстан Республикасына тийисликти белгилеу мақсетинде предметлерде, оқыу-тәрбия процессинде, сондай-ақ Қарақалпақстан Республикасы мәмлекетлик сыйлықларының элементи сыпатында пайдаланылыуы мумкин. *(ҚР ЖК 21.10.2011-ж. 99/VII-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

4¹-статья. Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик гербиниң элементлерин мәмлекетлик емес шөлкемлери хұжжетлериниң реквизитлери ямаса реклама материалларына киргизилиуине жол қойылмайды.

Қарақалпақстан Республикасының Мәмлекетлик гербиниң тәрийплемеси түсирилген белгилерден ислеп шығарып атырған ямаса реализация етилип атырған товарларды (жумысларды, хызметлерди) өткизиу ушын коммерциялық мақсетлерде пайдаланыу мумкин емес.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердин белгилери Қарақалпақстан Республикасының Мәмлекетлик гербине уқсас болыуы мумкин емес. *(ҚР ЖК 21.10.2011-ж. 99/VII-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

5-статья. Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик гербинің исленген формасы, көлемине қарамастан усы Нызамда берилген ренди ямаса қара-ақ ренди тәрийплемесине тупа-туўры келиўи тийис.

6-статья. Усы Нызамның орынланыўын тәмийинлеў тийисли мәмлекетлик ҳәкимият уйымлары ҳәм басқа да шөлкемлер басшыларына жүкленеди. *(ҚР ЖК 21.10.2011-ж. 99/VII-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

7-статья. Усы Нызамның мәмлекетлик уйымлар ҳәм шөлкемлер тәрәпинен орынланыўын қадағалаў ишки ислер уйымлары тәрәпинен әмелге асырылады. *(ҚР ЖК 21.10.2011-ж. 99/VII-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

8-статья. Қарақалпақстан Республикасының пуқаралары, сондай-ақ Қарақалпақстанда турған басқа да шахслар Қарақалпақстан Республикасының Мәмлекетлик гербин хұрметлеўи шәрт.

Қарақалпақстан Республикасының Мәмлекетлик герби ҳаққындағы нызам хұжжетлерин бузғанлықта айыпкер шахслар белгиленген тәртипте жуўапкер болады. *(ҚР ЖК 21.10.2011-ж. 99/VII-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*